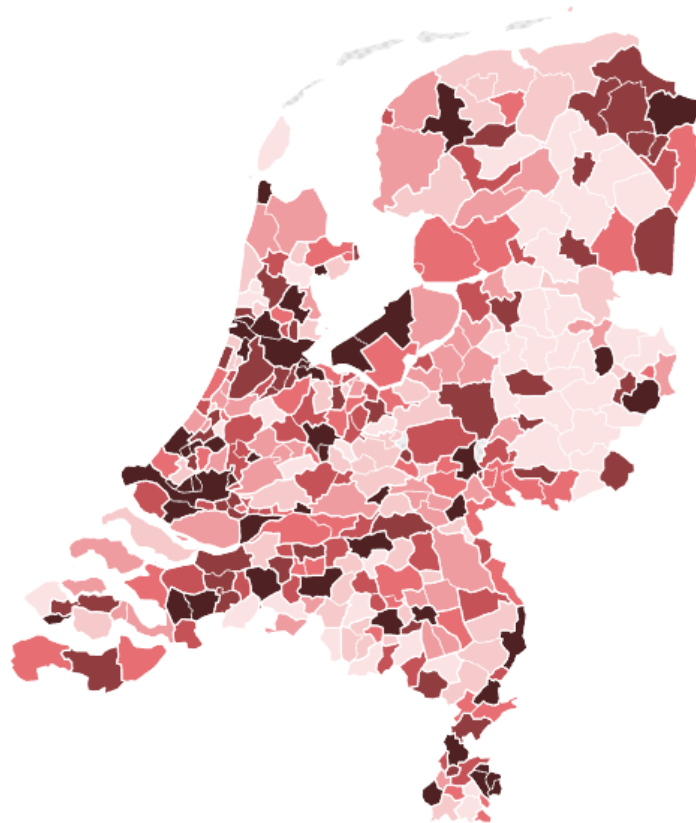




Bron: Onderwereldkaart

RTL Nieuws Onderwereldkaart: Waarom Nieuwegein op plek 31 staat

Nieuwegein staat op plek 31 van de RTL Nieuws Onderwereldkaart, een onderzoek naar de invloed van criminaliteit op de samenleving. Dat wordt ook wel ondermijnende criminaliteit genoemd. Aan de hand van 15 indicatoren meet RTL Nieuws het ondermijningsrisico in Nederlandse gemeenten. Hier vind je de scores van de gemeente Nieuwegein op alle afzonderlijke indicatoren, van geregistreerde misdrijven tot kwetsbaarheden en gelegenheden.



Registraties

Registraties van ondermijnende criminaliteit geven aan in hoeverre criminele zaken al gezien en gemeld worden door inwoners en opsporingsinstanties. Geregistreeerde criminele activiteiten kunnen bovendien een voorspeller zijn voor ondermijnende criminaliteit in de toekomst. Zo zijn diverse gemeenten aantrekkelijk voor criminaliteit vanwege bijvoorbeeld de aanwezigheid van een haven, waardoor er ook meer criminele activiteiten geregistreerd en gemeld worden.

Qua geregistreeerde ondermijnende criminaliteit staat Nieuwegein op plek 43 van 336 Nederlandse gemeenten. Hieronder lees je de scores op de vijf indicatoren voor registraties die RTL Nieuws heeft gebruikt. Het gaat om de meest recente gegevens die openbaar beschikbaar zijn.

Ondermijnende delicten: 76

Ondermijnende delicten zijn bijvoorbeeld drugshandel, witwassen en afpersing. Nieuwegein telt 69 door de politie geregistreerd(e) ondermijnende delict(en) per 10.000 inwoners. En staat daarmee op plek 76 van 336 gemeenten.

Bron: Zicht op Ondermijning/2023

Wapenhandel: 113

Hier wordt het aantal geregistreeerde zaken van wapenhandel gemeten tussen 2022 en 2024. Met 8,5 zaak/zaken per 10.000 inwoners staat Nieuwegein op plek 113 van 336 gemeenten.

Bron: Politie/2022-2024

Mensenhandel: 160

We meten het aantal registraties van mensenhandel tussen 2022 en 2024. Met 0,5 zaak/zaken per 10.000 inwoners staat Nieuwegein op plek 160 van 336 gemeenten. In bijna honderd gemeenten is in drie jaar tijd geen enkele zaak van mensenhandel geregistreerd.

Bron: Politie/2022-2024

Meld Misdaad Anoniem: 160

Burgers kunnen criminele activiteiten doorgeven aan Meld Misdaad Anoniem zonder dat hun identiteit bekend wordt. Het aantal meldingen is een indicatie voor hoeveel criminele activiteiten gezien worden door burgers.

Met 17 melding(en) van ondermijnende criminele activiteiten aan Meld Misdaad Anoniem per 10.000 inwoners staat Nieuwegein op plek 160 van 336 gemeenten.

Bron: Meld Misdaad Anoniem/2022-2024

Verdachte transacties: 10

Banken, bedrijven en notarissen moeten alert zijn op ongebruikelijke betalingen. Bijvoorbeeld als een dure nieuwe auto met contant geld wordt afgerekend. Dit soort transacties moeten zij melden bij de Financial Intelligence Unit (FIU). De FIU beoordeelt vervolgens of de transacties ook daadwerkelijk verdacht zijn en speelt deze door aan de politie en het Openbaar Ministerie.

In Nieuwegein is bij 1,2 procent van de bedrijven in de afgelopen vijf jaar een verdachte transactie geweest. Daarmee staat Nieuwegein op plek 10 van 336 gemeenten. In veertig gemeenten zijn in de onderzochte periode geen verdachte transacties geregistreerd bij bedrijven.

Bron: Zicht op Ondermijning/2022



Kwetsbaarheid

Naast registraties is het van belang om te kijken naar kwetsbaarheden in gemeenten. Het gaat om gelegenheden die kunnen leiden tot ondermijnende criminaliteit. Voor de Onderwereldkaart keek RTL Nieuws naar tien indicatoren die kunnen wijzen op kwetsbaarheden.

Op basis van alle kwetsbaarheden samen staat Nieuwegein op plek 27 van 336 gemeenten in Nederland. Hieronder vind je de scores op de tien afzonderlijke indicatoren.

Problematische schulden: 60

Wie financieel klem zit, is kwetsbaar. Dat blijkt uit meerdere onderzoeken. Criminelen hebben volgens criminoloog Edward van der Torre uitstekende voelsprietten voor mensen die in de problemen zitten. Door hen hulp te bieden in ruil voor een wederdienst kunnen mensen de criminaliteit in worden geloodst. Dat maakt huishoudens met problematische schulden dus kwetsbaar voor ondermijning.

In Nieuwegein heeft 9,1 procent van de huishoudens volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek problematische schulden. Op de ranglijst van gemeenten staat Nieuwegein daarmee op plek 60.

Bron: CBS/2025

Risicjongeren: 28

Het platform Zicht op Ondermijning ontwikkelde een model om per gemeente te onderzoeken in hoeverre jongeren risico lopen om in de drugscriminaliteit te belanden. Hiervoor is gekeken naar kenmerken en omstandigheden die dat risico verhogen, zoals Halt-straffen, voortijdig schoolverlaten en armoede in het gezin.

Hoewel de kans nog altijd beperkt is, hebben risicojongeren twaalf keer zoveel kans om verdachte te worden, vergeleken met leeftijdsgenoten. Het maakt hen kwetsbaar. In Nieuwegein valt 6,4 procent van de jongeren in deze groep, daarmee staat de gemeente op plek 28 in het land.

Bron: Zicht op Ondermijning/2022

Inwoners verdacht van ondermijnend delict: 38

Uit onderzoek van onder meer het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (WODC) blijkt dat mensen die eerder veroordeeld zijn voor drugs- en vermogensdelicten een verhoogde kans hebben om opnieuw in de fout te gaan. Verdachten zijn nog geen veroordeelden, maar zij verhogen wel de kwetsbaarheid in een gemeente.

In Nieuwegein was tussen 2021 en 2023 0,4 procent van de inwoners verdacht van een ondermijnend delict. Daarmee staat de gemeente landelijk op plek 38.

Bron: Zicht op Ondermijning/2021-2023

Bedrijven met veroordeelde eigenaar of bestuurder: 25

Wie eerder in de fout is gegaan, heeft een grotere kans om dat opnieuw te doen. Bij mensen met een strafblad in drugs- en vermogensdelicten is dit risico bovengemiddeld. Een eerder veroordeelde eigenaar of bestuurder van een bedrijf vormt daarmee een risico op misbruik voor criminele doeleinden.

1,9 procent van de bedrijven in Nieuwegein heeft een eigenaar of bestuurder die eerder veroordeeld is voor ondermijnende delicten. Daarmee staat de gemeente op plek 25 van de 336 gemeenten die zijn onderzocht voor de Onderwereldkaart.

Bedrijven met drie of meer opvallende kenmerken: 65

Met welk bedrijf doe je wel zaken en met welk bedrijf niet? Het bedrijf GraydonCreditsafe verzamelt uit openbare bronnen informatie over bedrijven. Daarbij wordt naar verschillende opvallende kenmerken gekeken die kunnen duiden op een risico op crimineel gedrag of fraude. Voorbeelden zijn snelle bestuurswisselingen of extreem afwijkende financiële cijfers. In Nieuwegein heeft 0,1 procent van de bedrijven minimaal drie van dat soort opvallende kenmerken.

Bron: GraydonCreditsafe/2025

Vastgoed in bezit veroordeelde eigenaar: 158

Wie een hennepkwekerij, drugslab of opslag voor wapens wil, heeft ruimte nodig. Vastgoed is dan een onmisbare schakel. Wanneer de eigenaar van een pand eerder veroordeeld is, geeft dat een verhoogd risico. Zicht op Ondernijning berekende dat in Nieuwegein 0,3 procent van de panden in eigendom is van mensen die eerder veroordeeld zijn voor ondernijnende delicten.

Bron: Zicht op Ondernijning/2023

Spookbewoning: 219

Een andere indicator die kan wijzen op criminele praktijken is spookbewoning. Spookwoningen zijn woningen die op papier al meer dan een jaar leegstaan, maar waar nog wel een behoorlijk energieverbruik blijkt te zijn. 0,2 procent van de woningen in Nieuwegein valt onder die categorie.

Bron: Zicht op Ondernijning, CBS/2024

Woningen in bezit van 'snelle groeier': 9

De verdiensten van productie en handel in drugs kunnen worden soms gebruikt om vastgoed aan te kopen en zo geld wit te wassen. Snelle groeiers zijn mensen en bedrijven waarvan hun vastgoedportefeuille in korte tijd flink is gegroeid. Dat

kan bonafide zijn, maar ook een indicator zijn voor vastgoedfraude en ondermijnende praktijken.

Zicht op Ondermijning berekende per gemeente het aantal woningen in bezit van snelle groeiers. In Nieuwegein gaat het om 5,6 procent van alle woningen, daarmee staat de gemeente landelijk op plek 9.

Bron: Zicht op Ondermijning/2021-2022

Sociale samenhang: 29

Uit diverse onderzoeken blijkt dat omzien naar elkaar een positief effect heeft op ongewenst gedrag. Wanneer er meer sociale samenhang is in gebieden, is de kans op ongewenst gedrag, zoals ondermijnende criminaliteit, kleiner. In de Leefbaarometer van het Ministerie van Binnenlandse Zaken worden gemeenten langs de meetlat gelegd als het gaat om sociale cohesie. Nieuwegein staat in die ranglijst op plek 29.

Bron: Leefbaarometer/2024

Ervaren overlast en onveiligheid: 44

Als er in een wijk veel criminaliteit of ongewenst gedrag is, zijn mensen minder geneigd om overlastgevers aan te spreken op hun gedrag, blijkt uit onderzoek. Zo'n wijk kan een voedingsbodem zijn voor ondermijnende criminaliteit. De Leefbaarometer rangschikt gemeenten naar ervaren overlast en veiligheid. Van de 336 gemeenten die in de Onderwereldkaart onder de loep zijn genomen staat Nieuwegein op positie 44.

Bron: Leefbaarometer/2024

Verantwoording

Dit gemeenterapport over Nieuwegein is opgesteld aan de hand van gegevens die de onderzoeksredactie van RTL Nieuws heeft verzameld. De rapporten zijn gemaakt op basis van door de redactie geschreven teksten, waarbij de cijfers voor elke afzonderlijke gemeente met behulp van AI zijn toegevoegd.

De Onderwereldkaart legt alle Nederlandse gemeenten langs de meetlat, waarbij risico's op ondermijnende criminaliteit in kaart zijn gebracht. Dat heeft de onderzoeksredactie van RTL Nieuws gedaan aan de hand van vijftien indicatoren, die met behulp van criminologen, misdaadexperts en datawetenschappers zijn geselecteerd.

Hierbij is gebruik gemaakt van gegevens uit het overheidsplatform Zicht op Ondermijning, politie, Financial Intelligence Unit, het CBS, Meld Misdaad Anoniem, GraydonCreditSafe en de Leefbaarometer.

Een uitgebreide verantwoording op het onderzoek [vind je hier](#). Wil je het rapport van een andere gemeente bekijken, [klik dan hier](#).

